
Frese Holding ApS

Sorøvej 8, 4200 Slagelse

Årsrapport for 2018

CVR-nr. 73 36 57 16

Årsrapporten er fremlagt og
godkendt på selskabets ordi-
nære generalforsamling
den 25/4 2019

Jørgen Leif Cadovius
Dirigent

Indholdsfortegnelse

Side

Påtegninger

Ledelsespåtegning 1

Den uafhængige revisors revisionspåtegning 2

Ledelsesberetning

Selskabsoplysninger 5

Hoved- og nøgletal 6

Ledelsesberetning 7

Koncern- og årsregnskab

Resultatopgørelse 1. januar - 31. december 11

Balance 31. december 12

Egenkapitalopgørelse 16

Pengestrømsopgørelse 1. januar - 31. december 18

Noter til årsregnskabet 19

Ledelsespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018 for Frese Holding ApS.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Årsregnskabet og koncernregnskabet giver efter vores opfattelse et retvisende billede af selskabets og koncernens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af selskabets og koncernens aktiviteter og koncernens pengestrømme for 2018.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Slagelse, den 25. april 2019

Direktion

René Barington
adm. direktør

Søren Bilenberg Olsen
økonomidirektør

Bestyrelse

Jørgen Leif Cadovius
formand

Søren Østergaard Sørensen
næstformand

Tina Sofie Frese

Kim Thorsted Frese

Claus Thorsted Frese

Søren Hoelgaard Justesen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i Frese Holding ApS

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Frese Holding ApS for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af regnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Ringsted, den 25. april 2019

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33 77 12 31

Brian Petersen
statsautoriseret revisor
mne28701

Jesper Ehlers
statsautoriseret revisor
mne35414

Selskabsoplysninger

Selskabet	Frese Holding ApS Sorøvej 8 4200 Slagelse CVR-nr.: 73 36 57 16 Regnskabsperiode: 1. januar - 31. december Hjemstedskommune: Slagelse
Bestyrelse	Jørgen Leif Cadovius, formand Søren Østergaard Sørensen Tina Sofie Frese Kim Thorsted Frese Claus Thorsted Frese Søren Hoelgaard Justesen
Direktion	René Barington Søren Bilenberg Olsen
Revision	PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab Eventyrvej 16 4100 Ringsted
Advokat	Nielsen & Nørager Advokatpartnerselskab
Pengeinstitut	Nordea A/S

Hoved- og nøgletal

Set over en 5-årig periode kan koncernens udvikling beskrives ved følgende hoved- og nøgletal:

	Koncern				
	2018	2017	2016	2015	2014
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Hovedtal					
Resultat					
Nettoomsætning	368.149	336.389			
Bruttofortjeneste	151.366	145.861	124.989	116.612	98.876
Resultat før finansielle poster	37.579	32.596	23.073	20.551	12.430
Finansielle poster	-1.605	-3.487	-2.597	-2.278	-2.148
Årets resultat	29.151	22.557	16.197	14.046	7.559
Balance					
Balancesum	243.159	219.645	197.453	197.522	184.836
Egenkapital	124.716	102.378	86.708	74.748	62.699
Pengestrømme					
Pengestrømme fra:					
- driftsaktivitet	23.859	20.925	37.279	30.474	22.801
- investeringsaktivitet	-20.175	-12.996	-20.115	-24.398	-20.774
heraf investering i materielle anlægsaktiver	-12.341	-8.330	-10.902	-16.253	-11.229
- finansieringsaktivitet	3.121	-13.324	-6.980	1.864	-2.396
Årets forskydning i likvider	6.805	-5.395	10.184	7.940	-369
Antal medarbejdere	203	183	160	166	156
Nøgletal i %					
Bruttomargin	41,1%	43,4%			
Overskudsgrad	10,2%	9,7%			
Afkastningsgrad	15,5%	14,8%	11,7%	10,4%	6,7%
Soliditetsgrad	51,3%	46,6%	43,9%	37,8%	33,9%
Forrentning af egenkapital	25,7%	23,9%	20,1%	20,4%	12,7%

Nøgletallene er udarbejdet i overensstemmelse med Den Danske Finansanalytikerforenings anbefalinger og vejledning. Der henvises til definitioner i afsnittet om regnskabspraksis.

Koncernen er overgået fra at være omfattet af at aflægge regnskab efter regnskabsklasse C til regnskabsklasse C for store virksomheder. I den forbindelse skal selskabet vise nettoomsætningen. Nettoomsætningen er vist i nøgletallene for 2017 og 2018, idet tidligere år ikke har været omfattet af dette krav.

Ledelsesberetning

Væsentligste aktiviteter

Koncernens hovedaktivitet består af industriselskaberne Frese A/S, der producerer dynamiske reguleringsventiler til varme- og køleanlæg og Frese Metal- og Stålstøberi A/S, der producerer støbegods til marine og off-shore sektoren. I koncernen indgår derudover Frese Ejendomme ApS.

Produktionen foregår i Danmark og i datterselskabet i Kina. Salget af koncernens produkter sker fra de danske og udenlandske datterselskaber samt tilknyttede distributører og partnere.

Udvikling i året

Koncernens resultatopgørelse for 2018 udviser et overskud på TDKK 29.151, og koncernens balance pr. 31. december 2018 udviser en egenkapital på TDKK 124.716.

Året der gik og opfølgning på sidste års forventede udvikling

I årsrapporten for 2017 er udmeldt et forventet resultat efter skat for 2018 i niveauet TDKK 22.500. Ændringerne fremgår af de forklaringer, der er anført nedenfor ved sammenligning med forrige år.

Regnskabsåret 2018 har resulteret i en stigning i resultat før skat på TDKK 6.866 fra TDKK 29.109 i 2017 til TDKK 35.975 i 2018.

Omsætningsvæksten er bredt funderet i koncernens hovedaktiviteter og geografiske områder. Koncernen har generelt stor fokus på produktudvikling og nye produkter bidrager positivt til koncernens aktiviteter.

Koncernen har i året fortsat fokus på optimering af produktionsprocesser og har insourcet dele af produktionen. Over tid forventes denne fokusering at bidrage positivt til koncernens fremtidige udvikling.

Kapitalberedskabet

Koncernens likvider i 2018 steget med TDKK 6.805 fra TDKK -1.450 til TDKK 5.355 og koncernens samlede arbejdskapital er i 2018 steget med 24.366 TDKK fra TDKK 50.215 til TDKK 74.581. Det frie cash flow var i regnskabsåret positivt med TDKK 3.684.

De samlede investeringer i materielle og immaterielle anlægsaktiver i koncernen udgjorde netto TDKK 20.178. Heraf er TDKK 12.431 af investeringerne er anvendt til investering i maskiner og andre anlæg, driftsmateriel og inventar, mens ca. TDKK 7.837 er investeret i udvikling af nye og videreudvikling af eksisterende produkter.

Gæld til realkreditinstitutter er omlagt i 2018 og pengestrømme fra finansieringsaktivitet udgjorde TDKK 3.121.

Ledelsesberetning

Særlige risici

Der er ingen særlige risici udover hvad der er almindeligt forekommende i virksomhedens branche.

Valutarisici

Koncernen er eksponeret overfor valutarisici i EUR, GBP, USD og CNY. Eksponeringen overfor fluktuationer mellem EUR/DKK betragtes som uvæsentlig grundet Danmarks fastkurspolitik overfor EUR.

Væsentligste kommercielle valutarisici afdækkes i fornødent omfang via valutaterminsforretninger. Afdækningen sker til sikring af koncernens operationelle aktiviteter i fremmed valuta.

Renterisici

Moderate ændringer i renteniveauet vil ikke have væsentlig effekt på koncernens indtjening. Realkreditlån optaget med sikkerhed i fast ejendom er fast forrentet. Driften er derfor ikke påvirket af renteændringer i realkreditmarkedet.

Kreditrisici

Koncernen er primært eksponeret overfor kreditrisici på varedebitorer.

Alle kunder vurderes individuelt og tildeles kreditmaksimum. Som del af koncernens risikostyring overvåges og justeres krediteksponeringen løbende.

Forventninger for det kommende år

Der forventes et positivt resultat i 2019 på niveau med 2018.

Forskning og udvikling

Koncernen videreudvikler til stadighed sine ventil- og støberiprodukter. Kontinuerlig udvikling af nye produkter er væsentlig for koncernens vækst, hvorfor udviklingsaktiviteterne vil fortsætte fremadrettet.

Eksternt miljø

Virksomhedens miljømæssige forhold er godkendt af relevante myndigheder, og virksomhedens støberi er godkendt af miljømyndighederne til drift i alle årets dage

Videnressourcer

Virksomhedens virke baseres på faglig og kommerciel ekspertise indenfor branchen. Særlig viden indenfor støberiteknik, dynamisk strengregulering, mekanisk bearbejdning og montage samt afsætning er af betydning for selskabet.

Ledelsesberetning

Redegørelse for samfundsansvar

Frese Holding ApS er bevidst om sit samfundsansvar i de regioner og lande, hvori koncernen udfører sine aktiviteter. Aktiviteterne udføres i overensstemmelse med nationale og lokale love og regulativer for medarbejdernes sociale forhold, miljø- og klimamæssige forhold samt alle selskabsretlige og skattemæssige forhold.

Foruden koncernens compliance med nationale og lokale regulativer anvendes ikke eksplicitte politikker for samfundsansvar.

Miljø og klima

Koncernen har etableret processer som skal begrænse miljøpåvirkningen. Processerne omfatter fokus på reduktion af spild i produktionen og sortering af restmaterialer og spildprodukter, så de senere kan genanvendes enten i produktionen eller af eksterne aftagere. Der foretages løbende investeringer med det formål at reducere spild og sikre optimal genanvendelse af materialer.

Koncernen arbejder kontinuerligt på at reducere energiforbruget i såvel produktion, lager og administration. Energiforbruget følges løbende og investeringer i maskiner og ejendomme sker blandt andet med fokus på reduktion af det samlede energiforbrug, eksempelvis el anvendt i produktionsprocesser og varmespild.

Leverandører og Menneskerettigheder

Koncernen indgår typisk langvarige leverandørforhold med leverandører der primært er beliggende i Europa eller Asien. I en samlet vurdering af leverandøren medgår, udover økonomiske og kvalitetsmæssige vurderinger, også en vurdering af, om leverandøren udviser almindelig social ansvarlighed.

Alle leverandører bliver bedt om at underskrive Freses adfærdskodeks (Code of Conduct), der vejleder om den forretningsadfærd, vi forventer af vores leverandører og samarbejdspartnere. Vores Code of Conduct er baseret på FN's Global Compact, der er opdelt i fire hovedgrupper: Menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og anti-korruption og henviser til Menneskerettighedskonventionerne fra den Internationale Arbejdsorganisation (ILO).

Leverandører og samarbejdspartnere skal tilsikre, at indholdet af Freses Code of Conduct bliver bekendtgjort og forstået af alle dets underleverandører.

Sociale forhold og medarbejderforhold

Sikring af medarbejdernes trivsel er et vigtigt element for Frese.

Ledelsen samarbejder med medarbejdergrupper, bestående af medarbejdere fra forskellige funktioner, og her er sociale forhold og arbejdsmiljø væsentlige fokus punkter. I 2018 har fokusområdet været 'Den visuelle fabrik', hvor det har været fokus på yderligere at visualisere arbejdsprocesser og sikkerhedsinstrukser samt afholde tavlemøder. Formålet har været at skabe trivsel, et godt og sikkert arbejdsmiljø samt effektivisering. Der følges månedligt op på sygefravær for at forbedre trivsel. Frese

Ledelsesberetning

ønsker fremadrettet at fortsætte dette fokus.

Frese bidrager til lokalsamfundet og tager socialt ansvar ved at tilbyde praktikforløb for borgere, der af forskellige årsager har været uden for arbejdsmarkedet.

Redegørelse for kønsmæssig sammensætning

Frese Holding ApS' mål er at nå en ligelig fordeling af den kønsmæssige sammensætning af koncernens øverste ledelseslag under hensyntagen til, at det til enhver tid er den bedst egnede person, uanset køn, der varetager ledelsen af koncernen.

Måltal for bestyrelsen

Frese Holding ApS har sat et mål om minimum 15% kvindelige medlemmer i bestyrelsen. Den nuværende kønssammensætning blandt de generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer er en kvinde og fem mænd, hvorfor målsætningen er opnået. Bestyrelsessammensætningen er uændret i forhold til sidste år.

Usædvanlige forhold

Koncernens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt resultatet af koncernens aktiviteter og pengestrømme for 2018 er ikke påvirket af usædvanlige forhold.

Begivenheder efter balancedagen

Der er ikke efter balancedagen indtruffet forhold, som har væsentlig indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

Resultatopgørelse 1. januar - 31. december

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2018	2017	2018	2017
		TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Nettoomsætning	1	368.149	336.389	13.789	16.952
Andre driftsindtægter		430	1.557	0	127
Vareforbrug		-186.506	-165.878	0	0
Andre eksterne omkostninger		-30.707	-26.207	-439	-323
Bruttoresultat		151.366	145.861	13.350	16.756
Personaleomkostninger	2	-95.060	-95.109	-12.985	-16.812
Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver	3	-18.727	-18.156	-67	0
Resultat før finansielle poster		37.579	32.596	298	-56
Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder		0	0	28.829	22.864
Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder		247	170	0	0
Finansielle indtægter	4	565	234	163	5
Finansielle omkostninger	5	-2.417	-3.891	-29	-11
Resultat før skat		35.974	29.109	29.261	22.802
Skat af årets resultat	6	-6.823	-6.552	-110	15
Årets resultat		29.151	22.557	29.151	22.817

Balance 31. december

Aktiver

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2018 TDKK	2017 TDKK	2018 TDKK	2017 TDKK
Færdiggjorte udviklingsprojekter		15.771	19.665	0	0
Erhvervede rettigheder		868	1.447	0	0
Goodwill		340	361	0	0
Udviklingsprojekter under udførelse		9.202	4.977	0	0
Immaterielle anlægsaktiver	7	26.181	26.450	0	0
Grunde og bygninger		39.909	41.732	0	0
Produktionsanlæg og maskiner		24.937	24.921	0	0
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		5.395	4.147	333	0
Materielle anlægsaktiver under udførelse		3.201	924	0	0
Materielle anlægsaktiver	8	73.442	71.724	333	0
Kapitalandele i dattervirksomheder	9	0	0	126.654	104.463
Kapitalandele i associerede virksomheder	10	1.880	2.251	0	0
Finansielle anlægsaktiver		1.880	2.251	126.654	104.463
Anlægsaktiver		101.503	100.425	126.987	104.463
Råvarer og hjælpematerialer		15.357	12.635	0	0
Varer under fremstilling		41.472	33.878	0	0
Færdigvarer og handelsvarer		11.570	12.385	0	0
Varebeholdninger		68.399	58.898	0	0

Balance 31. december

Aktiver

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2018 TDKK	2017 TDKK	2018 TDKK	2017 TDKK
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		54.376	47.988	0	0
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		0	0	2.749	6.807
Tilgodehavender hos associerede virksomheder		6.309	3.232	0	0
Andre tilgodehavender		2.866	3.215	0	0
Selskabsskat		110	0	0	5.838
Periodeafgrænsningsposter	11	1.291	597	84	0
Tilgodehavender		64.952	55.032	2.833	12.645
Likvide beholdninger		8.305	5.290	0	0
Omsætningsaktiver		141.656	119.220	2.833	12.645
Aktiver		243.159	219.645	129.820	117.108

Balance 31. december

Passiver

	Note	Koncern		Morderselskab	
		2018 TDKK	2017 TDKK	2018 TDKK	2017 TDKK
Selskabskapital		430	430	430	430
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode		745	1.114	106.590	84.399
Reserve for udviklingsomkostninger		16.267	8.270	0	0
Overført resultat		101.274	86.390	11.696	11.375
Foreslået udbytte for regnskabsåret		6.000	6.000	6.000	6.000
Egenkapital henført til kapitalejere af moderselskabet		124.716	102.204	124.716	102.204
Minoritetsinteresser		0	174	0	0
Egenkapital		124.716	102.378	124.716	102.204
Hensættelse til udskudt skat	13	9.998	10.209	7	0
Hensatte forpligtelser		9.998	10.209	7	0
Gæld til realkreditinstitutter		32.495	19.454	0	0
Leasingforpligtelser		7.943	11.027	0	0
Anden gæld	14	0	2.593	0	0
Periodeafgrænsningsposter		1.618	1.517	0	0
Langfristede gældsforpligtelser	15	42.056	34.591	0	0
Gæld til realkreditinstitutter	15	1.514	1.864	0	0
Kreditinstitutter		2.950	6.835	158	433
Leasingforpligtelser	15	3.797	3.961	0	0
Leverandører af varer og tjenesteydelser		35.724	29.414	42	116
Gæld til tilknyttede virksomheder		0	0	40	1.219
Selskabsskat		1.098	202	543	0
Anden gæld	14,15	18.561	28.782	4.314	13.136
Periodeafgrænsningsposter	15,16	2.745	1.409	0	0
Kortfristede gældsforpligtelser		66.389	72.467	5.097	14.904
Gældsforpligtelser		108.445	107.058	5.097	14.904
Passiver		243.159	219.645	129.820	117.108

Balance 31. december

Passiver

	<u>Note</u>
Resultatdisponering	12
Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser	19
Nærtstående parter	20
Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor	21
Begivenheder efter balancedagen	22
Anvendt regnskabspraksis	23

Egenkapitalopgørelse

Koncern

	Selskabs- kapital	Reserve for nettoopskriv- ning efter den indre værdis metode	Reserve for udviklings- omkostninger	Overført resultat	Foreslået ud- bytte for regn- skabsåret	Egenkapital ekskl. minori- tetsinteresser	Minoritets- interesser	I alt
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Egenkapital 1. januar	430	1.114	8.270	86.390	6.000	102.204	174	102.378
Betalt ordinært udbytte	0	0	0	0	-6.000	-6.000	0	-6.000
Valutakursregulering udenlandske enheder	0	-616	0	-109	0	-725	0	-725
Salg af egne kapitalandele	0	0	0	0	0	0	-174	-174
Regulering af sikringsinstrumenter til dagsværdi	0	0	0	91	0	91	0	91
Skat af årets regulering af sikringsinstrumenter	0	0	0	-5	0	-5	0	-5
Regulering af reserve for udviklingsprojekter, tidligere år	0	0	4.644	-4.644	0	0	0	0
Årets udviklingsomkostninger	0	0	5.858	-5.858	0	0	0	0
Årets af- og nedskrivning	0	0	-2.505	2.505	0	0	0	0
Årets resultat	0	247	0	22.904	6.000	29.151	0	29.151
Egenkapital 31. december	430	745	16.267	101.274	6.000	124.716	0	124.716

Egenkapitalopgørelse

Moderselskab

	Selskabs- kapital	Reserve for nettoopskriv- ning efter den indre værdis metode	Reserve for udviklings- omkostninger	Overført resultat	Foreslået ud- bytte for regn- skabsåret	Egenkapital ekskl. minori- tetsinteresser	Minoritets- interesser	I alt
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Egenkapital 1. januar	430	84.399	0	11.375	6.000	102.204	0	102.204
Betalt ordinært udbytte	0	0	0	0	-6.000	-6.000	0	-6.000
Valutakursregulering udenlandske enheder	0	-725	0	0	0	-725	0	-725
Regulering af sikringsinstrumenter til dagsværdi	0	86	0	0	0	86	0	86
Årets resultat	0	22.830	0	321	6.000	29.151	0	29.151
Egenkapital 31. december	430	106.590	0	11.696	6.000	124.716	0	124.716

Pengestrømsopgørelse 1. januar - 31. december

	Note	Koncern	
		2018	2017
		TDKK	TDKK
Årets resultat		29.151	22.557
Reguleringer	17	27.156	28.195
Ændring i driftskapital	18	-24.431	-14.614
Pengestrømme fra drift før finansielle poster		31.876	36.138
Renteindbetalinger og lignende		565	235
Renteudbetalinger og lignende		-2.327	-3.828
Pengestrømme fra ordinær drift		30.114	32.545
Betalt selskabsskat		-6.255	-11.620
Pengestrømme fra driftsaktivitet		23.859	20.925
Køb af immaterielle anlægsaktiver		-7.837	-4.505
Køb af materielle anlægsaktiver		-12.341	-8.330
Køb af finansielle anlægsaktiver og udlån		3	-161
Pengestrømme fra investeringsaktivitet		-20.175	-12.996
Tilbagebetaling af gæld til realkreditinstitutter		-22.562	-1.838
Tilbagebetaling af gæld til kreditinstitutter		-95	-3.847
Nedbringelse af leasingforpligtelser		-3.248	-3.610
Optagelse af gæld til realkreditinstitutter		35.200	0
Indgåelse af leasingforpligtelser		0	2.106
Køb af egne kapitalandele		-174	-135
Betalt udbytte		-6.000	-6.000
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet		3.121	-13.324
Ændring i likvider		6.805	-5.395
Likvider 1. januar		-1.450	3.945
Likvider 31. december		5.355	-1.450
Likvider specificeres således:			
Likvide beholdninger		8.305	5.290
Kassekredit		-2.950	-6.740
Likvider 31. december		5.355	-1.450

Noter til årsregnskabet

	<u>Koncern</u>		<u>Moderselskab</u>	
	2018		2018	
	TDKK		TDKK	
1 Nettoomsætning				
Geografiske markeder				
Europa	253.206		13.789	
Resten af verden	114.943		0	
	368.149		13.789	
Aktiviteter				
Frese ventilprodukter	207.329		0	
Øvrige produkter og leverancer	160.820		13.789	
	368.149		13.789	
	<u>Koncern</u>		<u>Moderselskab</u>	
	2018	2017	2018	2017
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
2 Personaleomkostninger				
Lønninger	87.267	86.826	12.278	16.213
Pensioner	5.334	5.990	621	520
Andre omkostninger til social sikring	1.988	1.882	79	70
Andre personaleomkostninger	471	411	7	9
	95.060	95.109	12.985	16.812
Heraf udgør vederlag til direktion og bestyrelse:				
Direktion	6.662	11.986	4.032	9.698
Bestyrelse	565	540	170	170
	7.227	12.526	4.202	9.868
Gennemsnitligt antal beskæftigede medarbejdere	203	183	13	10

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Moderselskab	
	2018	2017	2018	2017
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
3 Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver				
Afskrivninger af immaterielle anlægsaktiver	8.106	8.347	0	0
Afskrivninger af materielle anlægsaktiver	10.621	9.711	67	0
Gevinst og tab ved afhændelse	0	98	0	0
	18.727	18.156	67	0
4 Finansielle indtægter				
Renteindtægter tilknyttede virksomheder	0	0	163	0
Andre finansielle indtægter	52	247	0	5
Vautakursgevinster	513	-13	0	0
	565	234	163	5
5 Finansielle omkostninger				
Renteomkostninger tilknyttede virksomheder	0	0	0	9
Andre finansielle omkostninger	1.718	2.334	29	2
Valutakurstab	699	1.557	0	0
	2.417	3.891	29	11

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Moderselskab	
	2018 TDKK	2017 TDKK	2018 TDKK	2017 TDKK
6 Skat af årets resultat				
Årets aktuelle skat	7.043	6.084	93	-15
Årets udskudte skat	492	482	7	0
Regulering af skat vedrørende tidligere år	10	-14	10	0
Regulering af udskudt skat tidligere år	-722	0	0	0
	6.823	6.552	110	-15

Noter til årsregnskabet

7 Immaterielle anlægsaktiver

Koncern

	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede rettigheder	Goodwill	Udviklingsprojekter under udførelse
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Kostpris 1. januar	41.387	2.892	7.272	4.976
Valutakursregulering	0	0	-93	0
Nettoeffekt ved fusion og virksomhedskøb	0	0	332	0
Tilgang i årets løb	0	0	0	7.511
Afgang i årets løb	-2.181	0	0	0
Overførsler i årets løb	3.285	0	0	-3.285
Kostpris 31. december	<u>42.491</u>	<u>2.892</u>	<u>7.511</u>	<u>9.202</u>
Ned- og afskrivninger 1. januar	21.722	1.445	6.911	0
Valutakursregulering	0	0	-89	0
Årets afskrivninger	7.179	579	349	0
Årets afskrivninger på afhændede aktiver	-2.181	0	0	0
Ned- og afskrivninger 31. december	<u>26.720</u>	<u>2.024</u>	<u>7.171</u>	<u>0</u>
Regnskabsmæssig værdi 31. december	<u>15.771</u>	<u>868</u>	<u>340</u>	<u>9.202</u>
Heraf finansielle leasingaktiver	<u>0</u>	<u>868</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

De igangværende projekter omfatter udvikling og test af nye produkter til virksomhedens markeder. Det er ledelsens vurdering, at der er et stigende behov for produkter indenfor koncernens aktivitetsområder. De aktiverede omkostninger sammensætter sig primært af interne løntimer samt eksterne omkostninger. Projekterne forløber som planlagt og forventes færdiggjort inden for 1 – 2 år.

Afsluttede projekter overføres til færdige udviklingsprojekter og afskrives over en 5 årig periode under hensyn til den teknologiske udvikling i markedet. Ledelsen forventer en bruttofortjeneste på produkterne og har på baggrund heraf ikke konstateret indikationer på nedskrivningsbehov i forhold til de regnskabsmæssige værdier.

Noter til årsregnskabet

8 Materielle anlægsaktiver

Koncern

	Grunde og byg- ninger	Produktionsan- læg og maski- ner	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Materielle an- lægsaktiver un- der udførelse
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Kostpris 1. januar	67.993	91.052	12.956	924
Valutakursregulering	0	-6	-17	0
Tilgang i årets løb	907	6.098	2.863	2.366
Afgang i årets løb	0	-243	-1.227	0
Overførsler i årets løb	52	37	0	-89
Kostpris 31. december	<u>68.952</u>	<u>96.938</u>	<u>14.575</u>	<u>3.201</u>
Ned- og afskrivninger 1. januar	26.261	66.131	8.809	0
Valutakursregulering	0	-5	-13	0
Årets afskrivninger	2.782	6.118	1.611	0
Tilbageførte ned- og afskrivninger på afhændede aktiver	0	-243	-1.227	0
Ned- og afskrivninger 31. december	<u>29.043</u>	<u>72.001</u>	<u>9.180</u>	<u>0</u>
Regnskabsmæssig værdi 31. december	<u>39.909</u>	<u>24.937</u>	<u>5.395</u>	<u>3.201</u>
Heraf finansielle leasingaktiver	<u>0</u>	<u>11.830</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Noter til årsregnskabet

9 Kapitalandele i dattervirksomheder

	Morderselskab	
	2018 TDKK	2017 TDKK
Kostpris 1. januar	20.064	20.064
Kostpris 31. december	20.064	20.064
Værdireguleringer 1. januar	84.399	70.820
Valutakursregulering	-725	-1.383
Årets resultat	28.830	22.864
Udbytte til moderselskabet	-6.000	-8.500
Årets regulering af sikringsinstrumenter til dagværdi	86	492
Øvrige egenkapitalbevægelser, netto	0	106
Værdireguleringer 31. december	106.590	84.399
Regnskabsmæssig værdi 31. december	126.654	104.463
Positive forskelsbeløb, som konstateres ved første indregning af dattervirksomheder til indre værdi	0	0

Kapitalandele i dattervirksomheder specificeres således:

Navn	Hjemsted	Stemme- og ejerandel
Frese A/S	Danmark	100%
Frese Metal og Stålstøberi A/S	Danmark	100%
Frese Ejendomme ApS	Danmark	100%
Frese Armaturen GmbH	Tyskland	100%
Frese Ltd.	England	100%
Frese District Heating Ltd.	England	100%
Frese Valves (Ningbo) Co. Ltd.	Kina	100%

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Moderselskab	
	2018 TDKK	2017 TDKK	2018 TDKK	2017 TDKK
10 Kapitalandele i associerede virksomheder				
Kostpris 1. januar	1.136	1.137	0	0
Kostpris 31. december	1.136	1.137	0	0
Værdireguleringer 1. januar	1.114	1.480	0	0
Valutakursregulering	-616	-536	0	0
Årets resultat	186	161	0	0
Forskydning i intern avance	60	9	0	0
Værdireguleringer 31. december	744	1.114	0	0
Regnskabsmæssig værdi 31. december	1.880	2.251	0	0

Kapitalandele i associerede virksomheder specificeres således:

Navn	Hjemsted	Stemme- og ejerandel
Frese Eurasia Dis Ticaret Limited Sirketi	Tyrkiet	50%

11 Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter udgøres af forudbetalte omkostninger vedrørende husleje, forsikringspræmier, abonnementer og renter.

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Moderselskab	
	2018	2017	2018	2017
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
12 Resultatdisponering				
Foreslået udbytte for regnskabsåret	6.000	6.000	6.000	6.000
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode	247	170	22.830	22.864
Minoritetsinteressers andel af dattervirksomheders resultat	0	-260	0	0
Overført resultat	22.904	16.647	321	-6.047
	29.151	22.557	29.151	22.817

13 Hensættelse til udskudt skat

Hensættelse til udskudt skat 1. januar	10.209	9.747	0	0
Årets indregnede beløb i resultatopgørelsen	-858	482	7	0
Årets indregnede beløb på egenkapitalen	19	-20	0	0
Hensættelse til udskudt skat 31. december	9.998	10.209	7	0

14 Afledte finansielle instrumenter

Der har i 2018 og tidligere været indgået aftaler om afledte finansielle instrumenter i form af valutaterminsforretninger og renteswaps, hvilke er opsagt og indfriet i regnskabsåret. Dagsværdien af afledte finansielle instrumenter udgør således på balancedagen:

	Koncern		Moderselskab	
	2018	2017	2018	2017
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Forpligtelser	0	2.837	0	0

Noter til årsregnskabet

15 Langfristede gældsforpligtelser

Afdrag, der forfalder inden for 1 år, er opført under kortfristede gældsforpligtelser. Øvrige forpligtelser er indregnet under langfristede gældsforpligtelser.

Gældsforpligtelserne forfalder efter nedenstående orden:

	Koncern		Moderselskab	
	2018 TDKK	2017 TDKK	2018 TDKK	2017 TDKK
Gæld til realkreditinstitutter				
Efter 5 år	26.187	12.425	0	0
Mellem 1 og 5 år	6.308	7.029	0	0
Langfristet del	32.495	19.454	0	0
Inden for 1 år	1.514	1.864	0	0
	34.009	21.318	0	0
Leasingforpligtelser				
Efter 5 år	0	0	0	0
Mellem 1 og 5 år	7.943	11.027	0	0
Langfristet del	7.943	11.027	0	0
Inden for 1 år	3.797	3.961	0	0
	11.740	14.988	0	0
Anden gæld				
Efter 5 år	0	0	0	0
Mellem 1 og 5 år	0	2.593	0	0
Langfristet del	0	2.593	0	0
Inden for 1 år	0	244	0	0
Øvrig kortfristet gæld	18.561	28.538	4.314	13.136
Kortfristet del	18.561	28.782	4.314	13.136
	18.561	31.375	4.314	13.136

Noter til årsregnskabet

15 Langfristede gældsforpligtelser (fortsat)

	Koncern		Morderselskab	
	2018 TDKK	2017 TDKK	2018 TDKK	2017 TDKK
Periodeafgrænsningsposter				
Efter 5 år	0	0	0	0
Mellem 1 og 5 år	1.618	1.517	0	0
Langfristet del	1.618	1.517	0	0
Inden for 1 år	1.391	373	0	0
Øvrige periodeafgrænsningsposter	1.354	1.036	0	0
Kortfristet del	2.745	1.409	0	0
	4.363	2.926	0	0

16 Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter udgøres af modtagne forudbetalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende år.

17 Pengestrømsopgørelse - reguleringer

	Koncern	
	2018 TDKK	2017 TDKK
Finansielle indtægter	-565	-234
Finansielle omkostninger	2.417	3.891
Af- og nedskrivninger inklusiv tab og gevinst ved salg	18.728	18.156
Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder	-247	-170
Skat af årets resultat	6.823	6.552
	27.156	28.195

Noter til årsregnskabet

	Koncern	
	2018	2017
	TDKK	TDKK
18 Pengestrømsopgørelse - ændring i driftskapital		
Ændring i varebeholdninger	-9.501	-4.028
Ændring i tilgodehavender	-9.811	-21.101
Ændring i leverandører m.v.	-5.210	9.917
Regulering af sikringsinstrumenter til dagsværdi	91	598
	<u>-24.431</u>	<u>-14.614</u>

19 Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser

Pant og sikkerhedsstillelse

Følgende aktiver er stillet til sikkerhed for realkreditinstitutter:

Grunde og bygninger med en regnskabsmæssig værdi på	<u>39.909</u>	<u>41.732</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Følgende aktiver er stillet til sikkerhed for bankforbindelser:

Virksomhedspant på nom. TDKK 10.000 (2017: TDKK 10.000) i simple fordringer fra salg af varer og tjenesteydelser til en samlet regnskabsmæssig værdi af	<u>40.808</u>	<u>34.183</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Leje- og leasingforpligtelser

Forpligtelser i henhold til leje- eller leasingkontrakter med tredjemand frem til udløb

	<u>2.039</u>	<u>2.610</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Noter til årsregnskabet

19 Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser (fortsat)

Andre eventualforpligtelser

Koncernens danske selskaber hæfter solidarisk for skat af koncernens sambeskattede indkomst mv. Det samlede beløb for skyldig selskabsskat vedrørende koncernens danske selskaber udgør TDKK 1.776. Koncernens danske selskaber hæfter endvidere solidarisk for danske kildeskatter i form af udbytteskat, royaltyskat og renteskat. Eventuelle senere korrektioner til selskabsskatter og kildeskatter kan medføre at koncernens hæftelse udgør et større beløb.

20 Nærtstående parter

Grundlag

Øvrige nærtstående parter

T.F. Slagelse Holding ApS, Slagelse	Kapitalejer
K.F. Slagelse Holding ApS, Slagelse	Kapitalejer
C.F. Slagelse Holding ApS, Slagelse	Kapitalejer

Transaktioner

Selskabet har valgt kun at oplyse om transaktioner, der ikke er foretaget på normale markedsvilkår efter årsregnskabslovens § 98 c, stk. 7. Alle transaktioner er foretaget på normale markedsvilkår.

Noter til årsregnskabet

	<u>Koncern</u>	<u>Moderselskab</u>
	2018	2018
	TDKK	TDKK
21 Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor		
PricewaterhouseCoopers		
Revisionshonorar	265	42
	<u>265</u>	<u>42</u>
Deloitte		
Skatterådgivning	25	0
Andre ydelser	123	8
	<u>148</u>	<u>8</u>
Øvrige		
Revisionshonorar	187	0
Skatterådgivning	12	0
Andre ydelser	5	0
	<u>204</u>	<u>0</u>
	<u>617</u>	<u>50</u>

22 Begivenheder efter balancedagen

Der er ikke efter balancedagen indtruffet forhold, som har væsentlig indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for Frese Holding ApS for 2018 er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for store virksomheder i regnskabsklasse C.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Konsolideringspraksis

Koncernregnskabet omfatter moderselskabet Frese Holding ApS samt virksomheder, hvori moderselskabet direkte eller indirekte besidder flertallet af stemmerettighederne, eller hvori moderselskabet gennem aktiebesiddelse eller på anden måde har en bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen besidder mellem 20% og 50% af stemmerettighederne og udøver betydelig men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder.

Ved konsolideringen sammendrages poster af ensartet karakter. Koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, udbytter og mellemværender samt realiserede og urealiserede interne gevinster og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder elimineres.

Moderselskabets kapitalandele i de konsoliderede dattervirksomheder udlignes med moderselskabets andel af dattervirksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort på det tidspunkt, hvor koncernforholdet blev etableret.

Virksomhedssammenslutninger

Virksomhedsovertagelser

Ved køb af dattervirksomheder opgøres på anskaffelsestidspunktet forskellen mellem kostprisen og den regnskabsmæssige indre værdi i den købte virksomhed, efter at de enkelte aktiver og forpligtelser er reguleret til dagsværdi (overtagelsesmetoden). Kostprisen omfatter dagsværdien af det betalte vederlag samt omkostninger til rådgivere mv., der er direkte forbundet med virksomhedsovertagelsen. Resterende positive forskelsbeløb indregnes i balancen under immaterielle anlægsaktiver som goodwill, der afskrives lineært i resultatopgørelsen over forventet brugstid. Resterende negative forskelsbeløb indregnes i resultatopgørelsen på overtagelsesdagen.

Positive og negative forskelsbeløb fra erhvervede virksomheder kan, som følge af ændring i indregning og måling af overtagne nettoaktiver, reguleres indtil udgangen af det regnskabsår, der følger efter anskaffelsesåret. Disse reguleringer afspejler sig samtidig i værdien af goodwill eller negativ goodwill, herunder i allerede foretagne afskrivninger. Ligeledes reguleres ændringen i betingede vederlag i værdien af goodwill eller negativ goodwill.

Afskrivning på goodwill indregnes i posten af- og nedskrivninger.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Virksomhedssammenlægninger

Ved koncerninterne virksomhedssammenlægninger anvendes sammenlægningsmetoden. Herved sammenlægges de to virksomheder til bogførte værdier, og der identificeres ikke forskelsbeløb. Eventuelle vederlag, som overstiger den bogførte værdi i den overtagne virksomhed, indregnes direkte på egenkapitalen. Sammenlægningsmetoden gennemføres pr. overtagelsesdagen, og der er ikke tilrettet sammenligningstal.

Minoritetsinteresser

Minoritetsinteresser udgør en andel af koncernens samlede egenkapital. Årets resultat fordeles i resultatdisponeringen på den del, som kan henføres til minoriteterne og den del, som kan henføres til modervirksomhedens kapitalejere. Minoritetsinteresser indregnes til den regnskabsmæssige værdi af de overtagne aktiver og forpligtelser på tidspunktet for erhvervelse af dattervirksomheder.

Ved efterfølgende ændringer i minoritetsinteresser, hvor koncernen bevarer kontrollen med dattervirksomheden indregnes vederlaget direkte på egenkapitalen.

Leasing

Leasingkontrakter, hvor koncernen har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten (finansiel leasing), indregnes i balancen til det laveste af dagsværdien af aktivet og nutidsværdien af leasingydelserne, beregnet ved anvendelse af leasingaftalens interne rente eller en alternativ lånerente som diskonteringsfaktor. Finansielt leasede aktiver af- og nedskrives efter samme praksis som fastlagt for koncernens øvrige anlægsaktiver.

Den kapitaliserede restleasingforpligtelse indregnes i balancen som en gældsforpligtelse, og leasingydelsens rentedel omkostningsføres løbende i resultatopgørelsen.

Alle øvrige leasingkontrakter betragtes som operationel leasing. Ydelser i forbindelse med operationel leasing indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasingperioden.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post. Hvis valutapositioner anses for sikring af fremtidige pengestrømme, indregnes værdireguleringerne direkte på egenkapitalen.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, måles til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældens opståen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Anlægsaktiver, der er købt i fremmed valuta, måles til kursen på transaktionsdagen.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter indregnes første gang i balancen til kostpris og måles efterfølgende til dagsværdi. Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle instrumenter klassificeres som "Andre tilgodehavender" henholdsvis "Andre forpligtelser".

Ændring i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter indregnes i resultatopgørelsen, medmindre det afledte finansielle instrument klassificeres som og opfylder kriterierne for regnskabsmæssig sikring, jf. nedenfor.

Regnskabsmæssig sikring

Ændring i dagsværdien af finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder kriterierne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med de ændringer i dagsværdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse, som kan henføres til den risiko, der er afdækket.

Ændring i dagsværdien af finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af forventede fremtidige transaktioner, indregnes på egenkapitalen under overført resultat for så vidt angår den effektive del af sikringen. Den ineffektive del indregnes i resultatopgørelsen. Resultater den sikrede transaktion i et aktiv eller en forpligtelse, overføres det beløb, som er udskudt under egenkapitalen, fra egenkapitalen og indregnes i kostprisen for henholdsvis aktivet eller forpligtelsen. Resultater den sikrede transaktion i en indtægt eller en omkostning, overføres det beløb, som er udskudt under egenkapitalen, fra egenkapitalen til resultatopgørelsen i den periode, hvor den sikrede transaktion indregnes. Beløbet indregnes i samme post som den sikrede transaktion.

Ændring i dagsværdien af finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder kriterierne for sikring af nettoinvesteringer i selvstændige udenlandske dattervirksomheder eller associerede virksomheder, indregnes direkte i egenkapitalen for så vidt angår den effektive del af sikringen, mens den ineffektive del indregnes i resultatopgørelsen.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Segmentoplysning om nettoomsætning

Oplysninger om aktiviteter og geografiske markeder er baseret på koncernens afkast og risici samt ud fra den interne økonomistyring. Koncernens aktiviteter anses som det primære segmentområde.

Resultatopgørelsen

Nettoomsætning

Ved salg af varer indregnes nettoomsætning, når fordele og risici vedrørende de solgte varer er overgået til køber, nettoomsætningen kan måles pålideligt og det er sandsynligt, at de økonomiske fordele ved salget vil tilgå koncernen.

Nettoomsætningen måles til det modtagne vederlag og indregnes eksklusive moms og med fradrag af rabatter i forbindelse med salget.

Vareforbrug

Vareforbrug indeholder det forbrug af råvarer og hjælpematerialer, der er anvendt for at opnå virksomhedens nettoomsætning.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger indeholder indirekte produktionsomkostninger og omkostninger til lokaler, salg og distribution samt kontorhold mv.

Under andre eksterne omkostninger indregnes tillige forsknings- og udviklingsomkostninger, der ikke opfylder kriterierne for aktivering.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger indeholder gager og lønninger samt lønafhængige omkostninger.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger indeholder årets af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Andre driftsindtægter/-omkostninger

Andre driftsindtægter og andre driftsomkostninger omfatter regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedernes hovedaktivitet, herunder avance og tab ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder

I resultatopgørelsen indregnes den forholdsmæssige andel af resultat for året under posten ”Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder”.

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger omfatter renter, finansielle omkostninger ved finansiel leasing, realiserede og urealiserede valutakursreguleringer, amortisering af finansielle gældsforpligtelser samt tillæg og godtgørelse under acontoskatteordningen.

Skat af årets resultat

Skat af årets resultat består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat og indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Selskabet er sambeskattet med danske koncerninterne selskaber. Den danske selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede danske selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster.

Balancen

Immaterielle anlægsaktiver

Udviklingsprojekter, patenter og licenser

Omkostninger på udviklingsprojekter omfatter gager, afskrivninger og andre omkostninger, der direkte og indirekte kan henføres til selskabets udviklingsaktiviteter. Indirekte produktionsomkostninger i form af indirekte henførbare personaleomkostninger og afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver, der er anvendt i udviklingsprocessen, indregnes i kostprisen baseret på det medgåede timeforbrug for det enkelte projekt.

Udviklingsprojekter, der er klart definerede og identificerbare, hvor den tekniske udnyttelsesgrad, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt fremtidigt marked eller udviklingsmulighed i koncernen kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille, markedsføre eller anvende projektet, indregnes som immaterielle anlægsaktiver, såfremt der er tilstrækkelig sikkerhed for, at kapitalværdien af den fremtidige indtjening kan dække produktions-, salgs- og administrationsomkostninger samt selve udviklingsomkostningerne.

Udviklingsprojekter, der ikke opfylder kriterierne for indregning i balancen, indregnes som omkostninger i resultatopgørelsen, i takt med at omkostningerne afholdes.

Aktiverede udviklingsomkostninger måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger eller genindvindingsværdi, såfremt denne er lavere. Et beløb svarende til de indregnede udviklingsomkostninger reserveres i posten ”Reserve for udviklingsomkostninger“ under egenkapitalen. Reserven omfatter

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

udelukkende udviklingsomkostninger, som er indregnet i regnskabsår, der begynder den 1. januar 2016 eller senere. Reserven reduceres løbende med af- og nedskrivninger på udviklingsprojekterne.

Aktiverede udviklingsomkostninger afskrives fra tidspunktet for færdiggørelsen lineært over den periode, hvori udviklingsarbejdet forventes at frembringe økonomiske fordele. Afskrivningsperioden udgør 5 år.

Erhvervede immaterielle rettigheder måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Rettighederne afskrives lineært over den forventede brugstid. Afskrivningsperioden udgør 5 år, dog maksimalt restløbetiden for de pågældende rettigheder.

Goodwill

Goodwill afskrives lineært over den vurderede økonomiske brugstid på 5 år, der er fastlagt på baggrund af ledelsens erfaringer inden for de enkelte forretningsområder.

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostpris omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. For egne fremstillede aktiver omfatter kostprisen direkte og indirekte omkostninger til lønforbrug, materialer, komponenter og underleverandører.

Afskrivningsgrundlaget, der opgøres som kostpris reduceret med eventuel restværdi, fordeles lineært over aktivernes forventede brugstid, der udgør:

Bygninger	50 år
Produktionsanlæg og maskiner	10 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-5 år
Indretning af lejede lokaler	10 år

Afskrivningsperiode og restværdi revurderes årligt.

Nedskrivning af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle anlægsaktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning.

Hvis dette er tilfældet, foretages nedskrivning til den lavere genindvindingsværdi.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Kapitalandele i associerede virksomheder

Kapitalandele i associerede virksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode.

I balancen indregnes under posten "Kapitalandele i associerede virksomheder" den forholdsmæssige ejerandel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort med udgangspunkt i dagsværdien af de identificerbare nettoaktiver på anskaffelsestidspunktet med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne avancer eller tab og med tillæg af resterende værdi af eventuelle merværdier og goodwill opgjort på tidspunktet for anskaffelsen af virksomhederne.

Den samlede nettoopskrivning af kapitalandele i associerede virksomheder henlægges via overskudsdisponeringen til "Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode" under egenkapitalen. Reserven reduceres med udbytteudlodninger til moderselskabet og reguleres med andre egenkapitalbevægelser i de associerede virksomheder.

Associerede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi indregnes til DKK 0. Hvis moderselskabet har en retslig eller en faktisk forpligtelse til at dække virksomhedens underbalance, indregnes en hensat forpligtelse hertil.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-metoden eller nettorealisationseværdi, hvis denne er lavere.

Nettorealisationseværdien for varebeholdninger opgøres til det beløb, som forventes at kunne indbringes ved salg i normal drift med fradrag af salgs- og færdiggørelsesomkostninger. Nettorealisationseværdien opgøres under hensyntagen til omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Kostpris for handelsvarer samt råvarer og hjælpematerialer omfatter købspris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Kostpris for fremstillede færdigvarer samt varer under fremstilling omfatter kostpris for råvarer, hjælpematerialer og direkte løn med tillæg af indirekte produktionsomkostninger. Indirekte produktionsomkostninger indeholder indirekte materialer og løn samt vedligeholdelse af og afskrivning på de i produktionsprocessen benyttede maskiner, fabriksbygninger og udstyr samt omkostninger til fabriksadministration og ledelse.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles i balancen til amortiseret kostpris eller en lavere nettorealisationseværdi, hvilket normalt udgør nominal værdi med fradrag af nedskrivning til imødegåelse af tab.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet som aktiver omfatter afholdte forudbetalte omkostninger vedrørende husleje, forsikringspræmier, abonnementer m.m.

Egenkapital

Udbytte

Udbytte, som ledelsen foreslår uddelt for regnskabsåret, vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gælds metode af midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser, opgjort på grundlag af den planlagte anvendelse af aktivet, henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver måles til den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. Ændring i udskudt skat, som følge af ændringer i skattesatser, indregnes i resultatopgørelsen eller i egenkapitalen, når den udskudte skat vedrører poster, der er indregnet i egenkapitalen.

Aktuelle skattetilgodehavender og -forpligtelser

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte acontoskatter. Tillæg og godtgørelse under acontoskatteordningen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Finansielle gældsforpligtelser

Lån, som realkreditlån og lån hos kreditinstitutter, indregnes ved låneoptagelsen til det modtagne provenu med fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder måles lånene til amortiseret kostpris, således at forskellen mellem proventuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen som en rentekomkostning over låneperioden.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Prioritetsgæld er således målt til amortiseret kostpris, der for kontantlån svarer til lånets restgæld. For obligationslån svarer amortiseret kostpris til en restgæld beregnet som lånets underliggende kontantværdi på lånoptagelsestidspunktet reguleret med en over afdragstiden foretaget afskrivning af lånets kursregulering på optagelsestidspunktet.

Øvrige gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris, der i al væsentlighed svarer til nominal værdi.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter opført som forpligtelser udgøres af modtagne betalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende regnskabsår.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser koncernens pengestrømme for året opdelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet, årets forskydning i likvider samt koncernens likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrøm fra driftsaktivitet

Pengestrøm fra driftsaktiviteten opgøres som årets resultat reguleret for ændring i driftskapitalen og ikke kontante resultatposter som af- og nedskrivninger og hensatte forpligtelser. Driftskapitalen omfatter omsætningsaktiver fratrukket kortfristede gældsforpligtelser eksklusive de poster, der indgår i likvider.

Pengestrøm fra investeringsaktivitet

Pengestrøm fra investeringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrøm fra finansieringsaktivitet

Pengestrøm fra finansieringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra optagelse og tilbagebetaling af langfristede gældsforpligtelser samt ind- og udbetalinger til og fra selskabsdeltagerne.

Likvider

Likvide midler består af "Likvide beholdninger" og "Kassekreditter".

Pengestrømsopgørelsen kan ikke udledes alene af det offentliggjorte regnskabsmateriale.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Hoved- og nøgletal

Forklaring af nøgletal

Bruttomargin	$\frac{\text{Bruttofortjeneste} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Overskudsgrad	$\frac{\text{Resultat før finansielle poster} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Afkastningsgrad	$\frac{\text{Resultat før finansielle poster} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$
Soliditetsgrad	$\frac{\text{Egenkapital ultimo} \times 100}{\text{Samlede aktiver ultimo}}$
Forrentning af egenkapital	$\frac{\text{Ordinært resultat efter skat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$